

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1366)

Kamu İdare, Kurum ve Kuruluşlarında Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1318)

Not: Tasarı, Başkanlıkça; İçişleri ; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

05/03/2007

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1362/906

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 19/2/2007 tarihinde kararlaştırılan “Kamu İdare, Kurum ve Kuruluşlarında Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde; kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde uygulanacak istihdam şekilleri sıralanmış ve bunlar memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler olarak belirlenmiştir. Kamu kesiminde istihdam olunan işçiler sürekli işçi ve geçici işçi olarak ikiye ayrılmakla birlikte iş mevzuatımızda geçici işçi kavramı tanımlanmamıştır. Buna paralel olarak kamu kesiminde geçici işçi istihdamını düzenleyen mevzuat bulunmayıp, bu amaca yönelik düzenlemeler, yürürlükleri ilgili mali yılla sınırlı olan yılı bütçe kanunları ve kamu iktisadi teşebbüslerine yönelik olarak her yıl istihsal olunan yatırım ve finansman kararnameleridir.

Geçici işçi istihdamı, süreklilik arz etmeyen, yılın belirli dönemlerini kapsayan genellikle mevsimlik veya arızı işler için öngörölmüş bir istihdam şekli olmasına karşın, geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan geçici işçiler, genellikle sürekli veya dönemsel olarak tekrarlanan işlerde çalıştırıldıklarından geçici olmaktan uzaklaşmış, sürekli istihdam edilir hâle gelmiştir. Diğer yandan, bu kapsamda istihdam edilen geçici işçilerin önemli bir kısmı sekreterlik, bilgisayar işletmenliği, hizmetli, evrakçı, hasta bakıcı, hemşire gibi görevlerde çalıştırılmaktadır. Bunların ücretleri de genel olarak benzeri işleri yapan memurlara verilen maaşlar seviyesinde tutulmaktadır.

Sonuç olarak, geçici işçi istihdamı başlangıç amacından uzaklaşmış, özellikle geçici işçi alımına ve istihdamına yönelik olarak mevzuattan kaynaklanan boşluklar ve esneklikler, kurum ve kuruluşlar açısından bu istihdam şeklini diğerlerine göre daha tercih edilir hâle getirmiştir. Bu kapsamda çalışan personelin iş mevzuatı hükümlerine tabi olmasına rağmen işçi istihdamıyla ilgisi bulunmayan alanlarda bile geçici işçi çalıştırılması yaygınlaşmış, geçici işçi istihdamının başlangıç amacıyla fiili durumu arasında büyük sapmalar meydana gelmiştir. Bu durumda, geçici iş pozisyonlarında çalıştırılan geçici işçilerle ilgili yeni bir düzenleme yapılması zorunluluğu doğmuştur.

Bu Tasarı ile; geçici iş pozisyonlarında istihdam edilenlerin durumu, fiilen yaptıkları işin niteliği ve/veya bir mali yıl içerisinde çalıştıkları toplam süre dikkate alınarak yeniden düzenlenmektedir. 2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam altı ay ve daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri öngörülmektedir. Bu ayrımlar dikkate alınarak süreklilik kazanmış iş ve hizmetlerde çalıştırılan geçici işçilerden, fabrika, şantiye, atölye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde fiilen çalıştırılanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışındakiler ise sözleşmeli personel statüsüne geçirilmektedir. Ancak, kendilerine teklif edilen sözleşmeli personel statüsüne geçmek istemeyenlere, izleyen yıllarda 2006 yılındaki çalışma sürelerini geçmemek kaydıyla mevcut geçici iş pozisyonlarında çalışabilme imkânı da tanınmaktadır.

Ayrıca Tasarı ile; kamu kesiminde geçici işçi istihdamına kalıcı bir yasal dayanak kazandırılması, bugüne kadar yaşanan tecrübelerden hareketle geçici işçi uygulamasının orman yangınlarıyla mücadele, mevsimlik ve kampanya işleri gibi yılın belirli dönemlerinde geçici mahiyette yürütülmesi gereken belirli bazı hizmetlerle sınırlandırılması ve bu hizmetlerde mali yıl içerisinde altı aydan az süreyle geçici işçi istihdam edilmesi haricinde geçici işçi istihdamına son verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Geçici iş pozisyonlarının vizesi bütçe kanunlarında yer alan hükümler uyarınca yapıldığından bu pozisyonların süresi mali yılla sınırlı bulunmaktadır. Yıl sonunda vize süresi dolduğundan bu pozisyonların kullanımı da sona ermektedir. Ancak bir sonraki yılda vize yapılması hâlinde geçici iş pozisyonlarının kullanılması mümkündür. Bu nedenle, kapsam maddesi 2006 yılında vize edilmiş geçici iş pozisyonları ve bu yıldaki çalışma süreleri dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Niteliği itibarıyla süreklilik arz eden işlerde uzun yıllardır kadro verilememesinden dolayı geçici işçiler istihdam edilmektedir. Kurum ve kuruluşlar bu işçilerin hizmetlerine sürekli ihtiyaç duymaktadırlar. Yapılan düzenleme ile, kapsamda bulunan kurum ve kuruluşların süreklilik arz eden işlerinin bu işlerde tecrübeli ancak, geçici işçi olarak anılan ve altı ay veya daha fazla süreyle istihdam edilen geçici işçiler tarafından karşılanması amaçlanmıştır. Altı aydan az çalışan geçici işçiler ise mevsimlik, kampanya veya arazi işlerde istihdam edilmekte olup, mevcut çalışma sürelerinin uzatılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır. Bu nedenle sözleşmeli personel statüsüne veya sürekli işçi kadrosuna geçirilebilmenin temel şartı olarak, yılın en azından yarısı veya daha fazla süreyle çalışmış olmak aranmaktadır.

Ayrıca, 2005 ve 2006 yıllarında geçici işçi olarak çalışmaktayken iş sözleşmeleri, askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları nedeniyle askıya alınanlar da kapsama alınmıştır.

Madde 2- Madde ile; 1 inci madde kapsamına giren personelin geçici işçi statüsünden sürekli işçi veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesine ilişkin yöntem düzenlenmektedir.

Bu çerçevede maddenin birinci fıkrası ile;

- 1 inci maddenin (a) bendinde belirtilen idarelerde vizeli geçici iş pozisyonlarında çalışanlar genellikle sekreterlik, bilgisayar işletmenliği, hizmetli, evrakçı, hasta bakıcı, hemşire gibi görevlerde çalıştırılmaktadır. Anılan bu görevler yılın belli bir dönemi ile sınırlı olmayıp süreklilik gerektiren görevlerdir. Ayrıca, işçiler eliyle gördürülmesi gereken hizmetler olmadığından, bu hizmetleri yerine getiren geçici işçilerin 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istekleri üzerine sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri, fiilen işçiler eliyle yerine getirilmesi gereken işlerde istihdam olunanların ise sürekli işçi kadrolarına geçirilmeleri sağlanmaktadır.

- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç), 4046 sayılı Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50' sinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlarda çalıştırılan geçici işçiler fiilen işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde istihdam olunduklarından, bunlardan kapsama girenlerin sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi sağlanmaktadır.

- 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda; norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personelin sözleşmeli personel statüsünde çalıştırılabileceği düzenlenmiştir.

Bu nedenle, 1 inci maddenin (c) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen görevlerde geçici işçi olarak çalıştırılanlardan bu görevlere ilişkin kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları haiz bulunanların; ihtisas alanlarına ilişkin norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş boş kadro bulunması hâlinde sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri, norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları haiz bulunmayanlar ile durumuna uygun boş kadro olmayanların ise, sürekli işçi kadrolarına atanmaları öngörülmüştür.

Aynı kadro unvanı esas alınarak sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi gerekenlerin sayısının boş kadro sayısından fazla olması hâlinde, sözleşmeli personel statüsüne geçirilecekler için il genel meclisleri, belediye meclisleri ve birlik meclisleri tarafından ilgililerin ihtisas alanları, kurum hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak tespit yapılması gerekli görülmüştür.

Maddenin ikinci fıkrasında; Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlardan aynı tarih itibarıyla kadınlarda 56, erkeklerde 58 yaşını doldurmuş olanların, sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeyecekleri ve bunların iş sözleşmelerinin tüm yasal hakları ödenmek suretiyle sona erdirileceği düzenlenmektedir. Yaş hadlerinin belirlenmesinde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 4759 sayılı Kanunla değişik geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde yer alan emeklilik yaş hadlerinden en yüksek olanları esas alınmıştır.

Üçüncü fıkrada, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarca yapılan tespitler sonucunda, sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri öngörülen geçici işçilere tercih hakkı tanınmakta, bu tercihin nasıl yapılacağına ilişkin süreç düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrada, sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçişe ilişkin tespit ve tekliflerin ilgili kurumlara gönderilmesine ilişkin esas ve usuller belirlenmektedir.

Beşinci fıkrada, geçiş işlemine izin verecek kamu idareleri belirlenmiştir.

Altıncı fıkrada, geçiş işleminde öncelikli olarak boş sürekli işçi kadroları veya sözleşmeli personel pozisyonlarının kullanılması, bunların yeterli olmaması hâlinde ilgili mevzuatı uyarınca sürekli işçi kadrosu veya sözleşmeli personel pozisyonu vizesi yapılması sağlanmaktadır.

3/4/2006 tarihli ve 2006/10265 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslarda il özel idarelerinin, İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte ise belediye ve bağlı kuruluşlarının, norm kadro çerçevesinde sürekli işçi kadro sayılarının herhangi bir makamın vize işlemi olmaksızın tespit edileceği belirtilmiştir.

Bu nedenle, geçiş işlemi sebebiyle 1 inci maddenin (c) bendinde yer alan kurum ve kuruluşlardaki sürekli işçi sayısının, norm kadrosunda yer alan sürekli işçi kadro sayısını aşması hâlinde, aşan sayı kadar sürekli işçi kadro sayısının geçici olarak ilgili kurumun norm kadro sayısına ilave edilmiş sayılacağı düzenlenmiştir. Öte yandan, söz konusu düzenlemeler ile bu kurum ve kuruluşların hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak norm kadro sayıları belirlendiğinden, geçiş işlemi nedeniyle norm kadro sayısını aşan sürekli işçi kadrolarından herhangi bir nedenle boşalanların, anılan düzenlemelerde belirlenen sayının altına düşünceye kadar iptal edilmiş sayılacağı belirtilmektedir.

Yedinci fıkra ile, sürekli işçi kadrolarına geçenlerin Türkiye İş Kurumuna tescillerinin yapılması amaçlanmaktadır. Tescili yapılacak işçilerin, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarda 2006 yılı içerisinde toplam 6 ay ve daha fazla sürelerle vizeli geçici iş pozisyonlarında işçi olarak çalıştığı belgelenmesini sağlamak üzere, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu maddesi uyarınca Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilen Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin resmî onaylı örneklerinin ibraz edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Sekizinci fıkrada, kurumlarca yapılacak işlemlerin ne kadar sürede sonuçlandırılacağı belirtilmekte, dokuzuncu fıkrada boş bulunan veya boşalacak geçici iş pozisyonlarının iptali sağlanmakta, onuncu fıkrada kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ile ilgili düzenlemelere yer verilmektedir.

Onbirinci fıkrada, geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilenlerin, bu işlem sebebiyle mevcut ücret düzeyleri ile diğer mali ve sosyal haklarında herhangi bir değişiklik yapılması ve ücret skalalarının değiştirilmemesi öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasında ise, 5393 sayılı Belediye Kanununda personel giderlerinin % 30 ve % 40'ı aşması durumunda oluşan kamu zararının belediye başkanından tahsil edileceği hükmü yer aldığından bu düzenleme kapsamında sürekli işçi ve sözleşmeli statüsüne geçişlerden kaynaklanacak gider artışlarının bu hükümden istisna tutulması sağlanmıştır.

Madde 3- Madde ile, kamu kesiminde geçici iş pozisyonlarında işçi istihdamının yasal çerçevesi çizilmektedir. Esas itibarıyla mevcut haliyle kamuda geçici işçi istihdamına son verilmektedir. Ancak geçici işçi istihdamı mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yıl içerisinde altı aydan daha az sürelerle sınırlandırılmaktadır.

Ayrıca, İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 24 üncü maddesi uyarınca belediyeler ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve mahallî idare birliklerinde geçici iş pozisyonları ve sayılarının belirlenmesine meclisleri yetkili bulunduğundan, bu kuruluşlarda mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yılda 6 aydan fazla olmamak üzere geçici işçi çalıştırılabilmesi için söz konusu Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde geçici iş pozisyon vizesi alınmasının zorunlu olduğu, bu vize işleri yapılmaksızın geçici işçi çalıştırılmayacağı ve herhangi bir ödeme yapılamayacağı düzenlenmiştir.

3/4/2006 tarihli ve 2006/10265 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslarda geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilmesine yönelik herhangi bir hüküm yer almadığından, il özel idareleri ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç), mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yılda 6 aydan fazla olmamak üzere geçici işçi çalıştırılabilmesine ilişkin usul ve esasların İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 4- Madde ile; kapsama girmediği için sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçişleri yapılamayan personelin mağdur olmalarının önlenmesine yönelik olarak, ilgili idare, kurum ve kuruluşlara müteakip yıllarda bu kapsamdakileri geçici iş pozisyonlarında çalıştırılabilme yetkisi tanınmaktadır.

Kendileri için belirlenen sözleşmeli personel statüsüne geçmeyi kabul etmeyenlerin, müteakip yıllarda mevcut geçici iş pozisyonlarında 2006 yılında çalıştıkları sürelerle sınırlı kalmak kaydıyla çalıştırılmalarına imkân tanınmaktadır. Ayrıca bu kapsamdakilerin emekli aylığına hak kazandıkları tarihten itibaren emekliye sevk olunmaları öngörülmektedir.

Bu madde kapsamındaki geçici işçiler, yeni dönemde öngörülen geçici işçi uygulamasının istisnasını teşkil etmektedir. Dolayısıyla bunların iş sözleşmelerinin yaşlılık veya emeklilik aylığına hak kazanmalarını müteakip sona erdirilmesi suretiyle mağduriyetleri önlenmektedir.

Bu madde kapsamındaki geçici işçiler için vize edilen geçici iş pozisyonlarının herhangi bir nedenle boşalması hâlinde bu pozisyonlar iptal edilerek, bu pozisyonlarda geçici işçi istihdam edilmesinin önüne geçilmektedir.

Madde 5- İşçi istihdamına ihtiyaç duyulmayan alanlarda çalışan geçici işçilerin sözleşmeli personel statüsüne geçirilmelerini sağlayabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendinde değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda istihdam türleri arasında sayılan işçi tanımına açıklık getirilmektedir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda değişiklik yapılarak sözleşmeli personele kamu görevlileri sendikalarına üye olabilme hakkı tanınmaktadır.

Geçici Madde 1- Özelleştirme uygulamaları nedeniyle işini kaybedecek olanların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına geçici personel olarak yerleştirilebilmelerine imkân sağlayan 2004/7898 sayılı Kararname eki Esaslar 20/10/2004 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Aynı Esasların geçici 1 inci maddesiy-

le yapılan düzenleme ile özelleştirilmiş olan kuruluşlarda çalışırken hizmet sözleşmesi özel sektör tarafından 6 ay içerisinde feshedilmiş olanların da anılan Esaslardan yararlanmalarının önü açılmıştır. Bilahare Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yapılan yoğun müracaatlar dikkate alınarak 3/7/2005 tarihli ve 5398 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme ile 20/10/2004 tarihine kadar özelleştirilmiş ve bu tarihe kadar hizmet akdi sona ermiş olanların da söz konusu Esaslardan bir defaya mahsus olmak üzere yararlanmalarına imkân sağlanmıştır.

Bu bağlamda, anılan yasal düzenleme ile 20/10/2004 tarihine kadar özelleştirilmiş ve bu tarihe kadar hizmet sözleşmesi sona erdirilmiş olanların bahse konu Esaslardan yararlandırılmalarına imkân sağlanmış olmakla beraber 20/10/2004 tarihine kadar özelleştirilmiş, ancak hizmet sözleşmesi bu tarihten sonra feshedilmiş olanlar da, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yoğun şekilde başvurulara bulunarak mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmektedirler. Bu doğrultuda yapılan başvurular dikkate alınarak 3/7/2005 tarihli ve 5398 sayılı Kanunun özelleştirme uygulamalarına ilişkin geçici 1 inci maddesine benzer bir düzenleme yapılmaktadır.

Madde 6- Yürürlük maddesidir.

Madde 7- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

20/3/2007

Esas No.: 1/1318

Karar No.: 131

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak 5/3/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 7/3/2007 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri Komisyonu ile Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/1318 esas numaralı “Kamu İdare, Kurum ve Kuruluşlarında Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 13/3/2007 ve 14/3/2007 tarihlerinde yaptığı 42 ve 43 üncü Birleşimlerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde uygulanacak istihdam şekilleri belirtilmiştir. Buna göre; 4 üncü madde kapsamında; memur, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçi sayılmıştır. “İşçi” statüsü, uygulamada, sürekli işçiler ve geçici işçilerden oluşmaktadır. Geçici işçilere yönelik mevzuatta bir tanımlama yer almamakla birlikte, geçici işçi çalıştırılmasına yönelik düzenlemeler, yürürlükleri ilgili mali yılla sınırlı olan bütçe kanunları ve kamu iktisadi teşebbüslerine yönelik olarak her yıl çıkarılan yatırım karamameleridir.

Yılın belirli dönemlerini kapsayan, genellikle mevsimlik veya arızı işler için öngörülen geçici işçiler, her yıl tekrarlanan ve bir anlamda süreklilik arz eden işler nedeniyle günümüzde sürekli işçiler gibi istihdam edilmektedirler.

Geçici işçi istihdamı, istihdam biçiminin detaylı olarak düzenlenmemiş olması ve geçici işçi alımında görülen esnek uygulamalar sonucunda getiriliş amacından uzaklaşmış ve kurum ve kuruluşlar açısından öncelikle tercih edilen bir yöntem haline gelmiştir. Sayılan nedenlerle günümüzde geçici işçi istihdamı yaygınlaşmış ve işçi istihdamıyla ilgisi bulunmayan yerlerde dahi geçici işçi çalıştırılması benimsenmiştir. Kurumlarında benzer işleri yapan memurlara yakın maaş alan geçici işçilerle ilgili yeni bir düzenleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Tasarı ve Gerekçesi incelendiğinde;

- 2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilerden; fabrika, şantiye, atölye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde fiilen çalıştırılanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışındakiler ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesinin,

- Tasarının;

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, özel ka-

nunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında,

- Kamu iktisadi teşebbüleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç), 4046 sayılı Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50' sinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlarda,

- İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahalli idare birlikleri ile müessese ve işletmeleri (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve belediyelerin bağlı kuruluşlarında,

çalışan geçici işçileri kapsamasının,

- Kamu kesiminde geçici işçi çalıştırılabilecek alanların ve geçici işçilerin çalışma sürelerinin düzenlenmesinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda istihdam biçimleri arasında yer alan "işçi" kavramına açıklık getirilmesinin,

- Sözleşmeli personelin, kamu görevlileri sendikalarına üye olabilmelerini teminen 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda değişiklik yapılmasının,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Önemli sayıda çalışması doğrudan ilgilendiren hükümleri içeren bu Tasarının daha detaylı incelenbilmesini teminen öncelikle bir alt komisyonda değerlendirilmesi gerektiği,

- Geçici işçi pozisyonlarında çalışan personelin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirilmelerinin genel olarak olumlu karşılandığı,

- Kamuda çalışma hayatında önemli düzenlemeler getiren Tasarının, uygulamada personel rejiminde görülen karmaşıklığı bir ölçüde gidereceği,

- Tasarı ile, özelleştirme sonucu işsiz kalanların 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında geçici personel olarak istihdam olunmalarına ilişkin başvuru sürelerinin bu konudaki mağduriyetleri giderecek şekilde uzatılmasının memnuniyetle karşılandığı,

- Tasarıyla, sözleşmeli personel tanımının istihdamı yapacak kuruluşlar açısından genişletildiği, uygulamaya bakıldığında istihdam edilen sözleşmeli personelin birçoğunun 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan tarife uymadığı, üstelik 657 sayılı Kanunda sözleşmeli personeli düzenleyen hükümlerin yürürlüğünün devam ettiği,

- Yaşlılık veya emeklilik aylığına hak kazanan geçici işçilerden sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeme açısından öngörülen yaş sınırlamasının kadınlarda 56, erkeklerde 58 olarak farklılaştırılmasının nedeninin anlaşılamadığı,

- Geçici işçi olarak 2006 yılında en az altı ay çalışmış olma koşulunu sağlayamayan; ancak istihdam edildikleri kurumlarda uzun yıllardır çalışan geçici işçilerin de bu imkandan yararlandırılması gerektiği,

- Tasarıda, geçici işçi çalıştırılmasına yönelik hususların yer aldığı, bu düzenlemelerin Devlet Memurları Kanunu veya İş Kanununda yapılması gerektiği, böyle bir düzenlemenin kamu personel rejiminde görülen karmaşıklığı daha da artıracığı,

- Sürekli kadrolara atanabilmek için getirilen 2006 yılında en az altı ay çalışmış olma kriterinin eşitlik ilkesi ile bağdaşmayacağı,

- Devlet Memurları Kanunundaki sözleşmeli personel tanımının değiştirilmesinin, bu statüdeki personele ilişkin kapsamı son derece genişleteceği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Tasarı ile sürekli işçi veya sözleşmeli personel pozisyonuna geçirilmesi öngörülen geçici işçi sayısının 218.733 olduğu, bu Tasarı kapsamına girmeyen altı aydan az süre ile istihdam edilen geçici işçi sayısının 26.162 olarak tahmin edildiği,

- Tasarının yasalaşması halinde kamuya yıllık maliyetin yaklaşık 897 milyon YTL olacağı, bu tutarın 329 milyon YTL'sinin vergi ve SSK kesintisi olarak kamuya geri döneceği, altı aylık bir geçiş sürecinin öngörüldüğü, dolayısıyla bu maliyetin 2007 yılı bütçe imkanları açısından kabul edilebilir bir düzeyde olduğu,

- Üniversiteler başta olmak üzere merkezi yönetim kapsamındaki idarelerde istihdam edilen geçici işçilerin büyük bir kısmının, gerçekte memurlar eliyle gördürülmesi gereken sekreterlik, bilgisayar işletmenliği, temizlik, evrak, hasta bakıcılığı gibi işlerde çalıştırıldığı; bu nedenle geçici işçilerden memurlar eliyle gördürülmesi gereken işlerde istihdam edilenlerin büyük bir kısmının sözleşmeli personel statüsüne geçirileceği, böylece benzer işleri yapanlar arasında statü birliği ve ücret dengesinin sağlanarak iş barışının sağlanmasına yönelik önemli bir adımın atılacağı,

- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine uygun olarak, sözleşmeli personele kamu sendikalarına üye olabilmeye imkanının getirildiği, ayrıca, böyle bir düzenlemenin Avrupa Birliği'ne uyum süreci açısından da önemli olduğu,

- Sürekli statüye hak kazanabilmek için aranan en az 6 ay çalışmış olma şartının, çalışan açısından bir süreklilik göstergesi olduğu, 6 aydan daha az çalışanların büyük kısmının çalışma sürelerinin çok kısa olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve Gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi; 2006 yılı içerisinde geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla çalışanların Tasarı kapsamında olduğunun daha iyi ifade edilebilmesini teminen “ve” ibaresinin “veya” olarak redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 ve 3 üncü maddeleri; aynen,

- 4 üncü maddesi; kanun tekniği açısından geçici maddede düzenlenmesi gereken hükümler taşınması nedeniyle geçici 1 inci madde olarak aynen,

- 5 inci maddesi; 4688 sayılı Kanuna ilişkin Tasarıda belirtilen tarihin düzeltilmesi amacıyla (2) numaralı fıkrasında yer alan “25/9/2001” ibaresinin “25/6/2001” olarak redaksiyona tabi tutulması ve KİT’lerde çalışan sözleşmeli personelin temel ücret tutarlarını belirleyen kriterler arasında eğitim düzeyinin dahil edilmesini teminen 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesini öngören bir düzenlemenin yeni (3) numaralı fıkra olarak madde metnine ilave edilmesi suretiyle 4 üncü madde olarak,

- Geçici 1 inci maddesi; kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda 3291 sayılı Kanun başlığının açık olarak yazılarak redaksiyona tâbi tutulması suretiyle geçici 2 nci madde olarak,

- 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde 3/7/2005 tarihli ve 5398 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik doğrultusunda; mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonucunda göreve alınan personel, söz konusu görev unvanlarına uygun kadrolara atanmışken, bu değişiklik yürürlüğe girmeden önce aynı şartları taşıyan ve aynı hukuksal statüde olan personelin bir kısmının kariyerleri dışında başka kadrolara atanmış olmasının uygulamada bu personel için hak kaybı yaratması ve bu konuyla ilgili olarak mahkemelere çok sayıda başvurunun yapılmış olması da dikkate alınarak 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde 5398 sayılı Kanunla yapılan değişiklik yürürlüğe girmeden önce görev unvanlarına uygun olmayan kadrolara atanan personelin kariyer ve yeteneklerine uygun kadrolara yeniden atanmalarına imkan sağlayan bir düzenlemenin metne geçici 3 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Tasarı ile öngörülen düzenlemelere yönelik 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan kısıtlamaların uygulanmamasını temin eden bir düzenlemenin metne geçici 4 üncü madde olarak eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 6 ve 7 nci maddeleri; 5 ve 6 ncı maddeleri olarak aynen, kabul edilmiştir.

Ayrıca; metnin tamamı kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tâbi tutulmuş ve bu çerçevede Tasarı başlığında yer alan “Kamu İdare, Kurum ve Kuruluşlarında” ibaresi “Kamuda” olarak değiştirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Sait Açba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoęlu</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Ankara
Sözcü	Kâtip	Üye
<i>Sabahattin Yıldız</i>	<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoęan</i>
Muş	İstanbul	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Mesut Özakcan</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>	Ali Osman Sali
Aydın	Balıkesir	Balıkesir
(Ayrışık oy yazımız ektedir)	(Ayrışık oy ektedir)	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet İnal</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>	<i>Muhsin Koçyiğit</i>
Batman	Denizli	Diyarbakır
Üye	Üye	(Karşı oy yazısı ekte)
<i>Alaattin Büyükkaya</i>	<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Birgen Keleş</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	(Ayrışık oy yazım ekte)	(Karşı oy yazım ektedir)

Üye	Üye	Üye
<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>	<i>M. Mustafa Açıklan</i>	<i>Bülent Baratalı</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Ayrışik oy ektedir)		(Ayrışik oy ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Elitaş</i>	<i>Taner Yıldız</i>	<i>Mikail Arslan</i>
Kayseri	Kayseri	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Muzaffer Baştopçu</i>	<i>Mustafa Ünal</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Kocaeli	Konya	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Doğan</i>	<i>Mustafa Özyürek</i>	<i>Gürol Ergin</i>
Mardin	Mersin	Muğla
(Karşı oy yazısı ekte)	(Ayrışik oy yazısı ektedir)	(Ayrışik oy ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>O. Seyfi Terzibaşoğlu</i>	<i>Osman Seyfi</i>	<i>Cemal Uysal</i>
Muğla	Nevşehir	Ordu
Üye	Üye	Üye
<i>Kazım Türkmen</i>	<i>İmdat Sütlüoğlu</i>	<i>Musa Uzunkaya</i>
Ordu	Rize	Samsun
(Ayrışik oy yazısı eklidir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Sabahattin Cevheri</i>	<i>Enis Tütüncü</i>	<i>M. Ergun Dağcıoğlu</i>
Şanlıurfa	Tekirdağ	Tokat
	(Ayrışik oy yazısı ekte)	
	Üye	
	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>	
	Trabzon	
	(Ayrışik oy yazısı ektedir)	

AYRIŞIK OY

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4. maddesinde kamu hizmetlerinin dört grup personel eliyle görürüleceği belirtilmektedir. Bunlar memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçilerdir.

Tasarı esas itibarıyla söz konusu dört grup personelden işçileri “geçici işçi” ve “sürekli işçi” olarak iki gruba ayırmak suretiyle yeniden tanımlamakta ve KİT’ler ile yerel yönetimler de dahil olmak üzere, kamuda geçici iş pozisyonlarında 2006 yılında altı ay ve daha fazla süreyle çalışmış olan işçilerin sürekli işçi kadroları ile sözleşmeli personel kadrolarına alınmasını düzenlemektedir. Söz konusu işçilerden fabrika, atölye, şantiye, arazi, çiftlik gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde çalıştırılanlar, sürekli işçi kadrolarına, bunların dışındakiler ise sözleşmeli personel statüsüne geçirilmektedir.

2006 yılında altı ay ve daha fazla süre ile istihdam edilen geçici işçi sayıları şöyledir (tahmini):

<u>Kurum</u>	<u>Geçici işçi sayısı</u>
Merkez Yönetim	44.259
KİT’ler	26.000
Yerel Yönetimler	148.474
TOPLAM	218.733

Tasarının kapsama almadığı 2006 yılında altı aydan daha az süre ile istihdam edilen geçici işçilerin sayıları da şöyledir (tahmini):

<u>Kurum</u>	<u>Geçici işçi sayısı</u>
Merkez Yönetim	1.931
KİT’ler	17.200
Yerel Yönetimler	7.031
TOPLAM	26.162

Tasarı; kamudaki işçilerin 218.733’ünü kapsama alırken, 26.162’sini kapsam dışında bırakmaktadır.

2006 yılında altı ay ve daha fazla süre ile istihdam edilen işçilerin daimi kadrolara geçirilmesinin bütçe açısından yıllık ilave maliyeti brüt 897 milyon YTL’dir. Ancak vergi ve sigorta primi gibi kalemleri düştüğümüzde net maliyet 568 milyon YTL olmaktadır.

Tasarının kapsamına girmeyen 657 sayılı Kanunun 4/c maddesinde belirtilen geçici personelin toplam sayısı ise 2006 yılı için 32.552’dir. Bu sayıya 2007 yılında TÜİK için 20.000 ve özelleştirme sonucu gelenlerden de 20.000 olmak üzere tahminen 40.000 ilave beklendiği ilgili bakan tarafından komisyonunda ifade edilmiştir.

Bu genel bilgilerden sonra Tasarıyı değerlendirebiliriz.

Öncelikle geçici iş pozisyonlarında çalışan işçilerin 218.733’üne sürekli kadro verilmesini, güvence sağlanması ve malî hakların iyileştirilmesi açısından olumlu bulduğumuzu ifade etmek isteriz. Sözleşmeli personel kadrolarına aktarılanlarla ilgili kuşularımızı daha sonra ifade edeceğiz.

Bununla birlikte bu düzenlemenin ayrıntılarının iyi tasarlanmamış olması birçok açıdan sorun yaratacaktır. Doğru olan, ayrıntıların da iyi düzenlendiği bir sistemin kurulmasıdır. Tasarı bu açıdan iyi düzenlenmemiştir. Bunun da ötesinde Tasarı devlet personel sistemini büyük ölçüde zaafa uğratan ve hükümetin kamuda kadrolaşma isteğini açık bir şekilde ortaya koyan, kuralları alt üst eden özelliklere sahiptir.

Bunlar aşağıda sıralanmıştır:

1. KAVRAM KARGAŞASI

Tasarı, terminolojik olarak çelişkiler içermektedir. Tasarının gerekçesinde, mevzuatımızda “geçici işçi” adı altında bir statünün tanımlanmadığı, böyle bir statünün olmadığı, hukuken, geçici işçi yerine, geçici iş pozisyonlarında istihdam edilenlerin bulunduğu söylenmektedir. Ancak metin kısmında sık sık “geçici işçi” kavramı kullanılmaktadır. Tasarının başlığında “geçici iş pozisyonlarında çalışanların” sürekli işçi kadrosuna nakledilmesi ifade edilirken, metnin içinde “geçici işçiler”in sürekli işçi kadrosuna geçirilmesinden söz edilmektedir.

Tasarıyla, geçici işçilerden sözleşmeli personel statüsüne aktarılanlar, tabii oldukları İş Kanunu hükümleri dışına alınıp “sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin esaslar” adı altında hepsi hepsi iki sayfalık bir mevzuata tabii kılınmaktadır. Yani burada çalışanları denizden alıp, akvaryuma ya da fanusa koymakla eşdeğer bir işlem söz konusudur. Yargıtay kararları ve içtihatlarla işçi statüsünde sayılanlar bir anda güvencesiz bir konuma, 4/b sözleşmelilik konumuna geçirilmektedirler. Kamu personel rejimindeki en güvencesiz istihdam şeklinin “geçici personel” ile birlikte “4/b sözleşmeli personel” statüsü olduğu düşünüldüğünde yapılan düzenlemeyle çalışanların özlük haklarının iyileştirildiği sorusunun cevabı çok açık değildir.

Tasarı ile yerel yönetimlerde sözleşmeli personel pozisyonuna geçmesi öngörülen alanlar şöyle belirlenmiştir. Çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel... Bu unvan ve görevler dışında olup da büro hizmetlerinde çalışanların sözleşmeli statüye değil, sürekli işçi kadrosuna aktarılması öngörülmüştür.

Norm kadro esasları ile, yerel yönetimlerde sözleşmeli personel çalıştırabilmek için bu pozisyonun karşılık gösterileceği boş kadronun bulunması zorunlu kılınmıştır. Dolayısıyla tasarı yasalashtıktan sonra yukarıda sayılan görevleri geçici işçi olarak yapmakta olanların sözleşmeli pozisyonlara geçebilmesi için o yerel yönetim biriminde aynı unvanlı boş kadro bulunması gereklidir. Bu kadrolar yoksa, ki hemen hiçbir belediyede bu kadar boş kadro yoktur, kimin sözleşmeli olacağına il özel idarelerinde il genel meclisleri, belediyelerde, belediye meclisleri, birliklerde de birlik meclisleri karar verecektir. Bu durum başlı başına bir kaosa yol açacaktır. Herkes bir meclis üyesinin peşine takılacak listeler havada uçacaktır. Ayrıca İSKİ, ASKİ, EGO gibi işletmeler için bu kararı kimin vereceği belirgin değildir. Bu konuda, tasarıya İçişleri Bakanlığı tarafından daha ayrıntılı düzenlemeler yapılmasını öngören alt metinler çıkarılması zorunluluğu getirilmelidir.

2. SÜREKLİ KADROLARA GEÇİŞ

Geçici iş pozisyonlarında çalışmakta olanların sürekli kadrolara geçişinde aranan “2006 yılında altı ay ve daha fazla çalışmış olma” şartı objektif bir ölçü değildir. Özellikle eski tarihlerden beri çalışmakta olup da, 2006 yılında altı aylık şartı yerine getirememiş olan birçok çalışan vardır. Tasarının bu şekliyle yasalasması halinde aynı iş kolunda olup, aynı işi yapmakta olan işçiler arasında ayırım yapılmış olacaktır. Tasarı bu şekilde sendikal mücadelelerde adeta taraf tutan bir yapıya sahiptir.

Buna örnek olarak Orman Genel Müdürlüğü ve bağlı işyerlerini göstermek mümkündür. Adı geçen Genel Müdürlüğe bağlı Orman İşletme Müdürlüklerinde 2003, 2004 ve 2005 yıllarında mevsimlik işçi olarak yılda sekiz ay, dokuz ay, on ay çalışan işçiler, işyerlerinde yapılan sendikal mücadele nedeniyle 2006 yılında ya hiç işe çağırılmamışlar ya da iki ay, üç ay, dört ay, beş ay gibi, yani altı aydan az sürekli çalıştırılmışlardır. Bu nedenle altı aylık ölçü alınacaksa dahi çalışılan yıllar-

rın ortalamasını ya da belli yılların, örneğin son beş yılın ortalamasının alınması daha objektif olurdu. Ayrıca yıllardır örneğin on yıldır, onbeş yıldır yılda dört ay çalışmakta olan bir işçinin, kadroya alınmayıp da son bir veya birkaç yılda altı ay çalışmış olan bir işçinin sürekli kadroya alınmasını hiçbir objektif gerekçeye dayandırmak mümkün değildir.

Öte yandan, böyle bir düzenleme yapılırken bazı adaletsizliklerin de giderilmesi beklenirdi. Örneğin Çay-Kur'da geçici işçi statüsünde çalışan ziraat mühendisleri ile çay eksperleri vardır. Ancak bu kişiler adı geçen Kurumda işçi olarak değil, fiilen mühendis ve eksper olarak çalışmaktadırlar. Bu şekilde mühendis olarak çalıştırılanların sayısı 256, eksper olarak çalıştırılanların sayısı ise 110'dur. Doğru olan bu personeli sürekli işçi kadrolarına değil. Sözleşmeli personel kadrolarına almaktır. Ancak bu yapılmamış ve bu yönde verdiğimiz önerge kabul edilmemiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi (BKİ) bünyesinde yaklaşık on yıldır Türkiye Kalkınma Vakfı üzerinden personel istihdam edilmektedir. GAP Bölge Kalkınma İdaresi çalışanlarının yüzde 40'a yakın bölümü adı geçen vakıf kanalıyla temin edilen personelden oluşmaktadır. Süreklilik arz etmiş olan bir uygulamayı görmezlikten gelmek de mümkün değildir.

TRT, personel açısından çok farklı statülerde eleman çalıştıran bir kurumdur. 2954 sayılı Yasanın 49. maddesine göre, TRT "İşçi Sayılmayan Geçici Personel" istihdam etmektedir. Bu statüde çalışan personelin hiçbir güvencesi yoktur. Bunlar ne memur, ne işçi, ne de sözleşmeli personel statüsündedirler. Bunlar, Yasaya göre "İşçi Sayılmayan Geçici Personel" sayılmaktadırlar. Böylesine bir garip yapının bu Tasarı ile çözülmesi gerekirdi. Örneğin bunlar, 657 sayılı Yasanın 4/B maddesine göre, sözleşmeli personel statüsüne alınabilirlerdi. Ama maalesef, bu yöndeki girişimimiz de AKP milletvekilleri ve Hükümetin karşı çıkmasıyla Tasarı, metnine girememiştir.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Tasarı, bu konulara bir çözüm getirmemektedir.

3. ÇAĞDAŞ KÖLE HALİNE GETİRİLEN ÖZELLEŞTİRME MAĞDURLARI

Özelleştirilen kamu işletmelerinde çalışanların, özelleştirmeden sonra işlerini kaybedenlere, çıkarılan bir Yasa ile asgari ücretle kamu kuruluşlarında çalışmalarının yolu açılmıştır. Özelleştirme mağdurlarına iş olanağı sağlanmasının doğru bir davranış olduğu açıktır. Ama bu işçilerin, normal işçiler gibi İş Yasasının sağladığı olanaklardan yararlanma hakları bulunmamaktadır. Bunlar yaşamları boyu asgari ücrete mahkûm edilen işçilerdir. Oysa bunlar, kamuda aynı işyerinde çalışan diğer işçilerle aynı işleri yapmakta, ancak farklı statüye tabi bulunmaktadırlar... Oysa, "eşit işe, eşit ücret" kuralı evrensel bir kuraldır ve bu kurala her sosyal devletin uyması gerektiği çok açıktır.

Kaldı ki, özelleştirme mağdurlarının ağızına bir parça bal çalınırken, bunda dahi adil davranılmamış, aynı kamu kurumunda, taşeronlar aracılığı ile çalıştırılan işçiler, söz konusu düzenlemenin dışında tutulmuşlardır. Oysa bu işçiler de diğer işçiler gibi, aynı işyerinde çalışmakta ve aynı işi yapmaktadırlar... Bu haksızlığı gidermek için verdiğimiz önerge de AKP milletvekilleri ve Hükümet tarafından kabul görmemiştir.

4. "SÖZLEŞMELİ PERSONEL" E İLİŞKİN KURALLAR KALICI OLARAK DEĞİŞTİRİLEREK, SİSTEM ALT ÜST EDİLMEKTE AKP'NİN KADROLAŞMASININ YOLU AÇILMAKTADIR

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun öngördüğü sözleşmeli personel statüsü, olağanüstü hallerde, kamu hizmetlerinin bir gereği olarak, geçici ihtiyaçları karşılamak ya da teknik nitelikteki hizmetlerin görürülmesini sağlamak üzere oluşturulmuş bir istihdam şeklidir.

Sözleşmeli personel, işçi ya da memur değildir. Bunlar, ne İş Yasasına ne de Devlet Memurları Yasasına tabi değildirler. Bu konumdakiler, imzaladıkları sözleşmeyle, hizmete, 'sözleşmeli statü' ile bağlanmaktadır.

Bu personelin taraf olduğu sözleşme, bir idari hizmet sözleşmesidir. Dolayısıyla bugün geldiğimiz aşamada, sözleşmeli personel, hem taraf olduğu idari hizmet sözleşmesinin gereği, hem de Anayasadaki tanımıyla, “asli ve sürekli” bir kamu hizmetini görmesi (sözleşmelilik statüsü süreklilik kazanmış, sözleşmeler hep yenilenecek şekilde uzatılmıştır) nedeniyle bir kamu görevlisidir. Proje esasında çalışan mühendisler, günün belirli saatinde çalışan tabip ve uzman tabipler, sanatçılar, bu statüde istihdam edilen personele örnek verilebilir.

Söz konusu Yasanın 4. maddesinin (B) fıkrasının birinci bendinde, sözleşmeli personelin tanımı şu şekilde yapılmıştır. “Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, kurumun teklifi üzerine Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri alınarak Bakanlar Kurulunca geçici olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.”

Bu tanımdan yola çıkarak, sözleşmeli personel;

1. Kalkınma planı ve yıllık programlarda yer alan önemli projelerde çalıştırılmak üzere,
2. Zorunlu durumlarda,
3. İstisna uygulama olarak,
4. Özel bir meslek bilgisine ve uzmanlığa gerek duyulması üzerine,
5. Geçici olarak,
6. Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenen esaslar çerçevesinde, istihdam edilebilecektir.

Bu koşulların istisnası, fıkranın üçüncü bendinde belirli unvanlar ve kurumlar (Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Yurtdışı Teşkilatları) için sayılmıştır. Üstelik bu istisnaların kullanımı Bakanlar Kurulu Kararı alınması şartına bağlanmıştır.

Oysa Tasarının 5. maddesinin (a) fıkrasıyla yapılmak istenen değişiklikle, sözleşmeli personele ilişkin olarak getirilecek esas ve koşulların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesi zorunluluğu kaldırılarak, bunun yerine her kuruma özel, ayrı ayrı esas ve koşullar belirlenmesinin önü açılmaktadır.

Yine Tasarının 5. maddesinin (a) fıkrasıyla yapılmak istenen değişiklikle, sözleşmeli personele ilişkin olarak yukarıda altı madde halinde sıralanan istihdam koşullarının Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Yurtdışı Teşkilatları için aranmaması yönündeki istisna düzenlemenin kapsamı tüm kamu kurum ve kuruluşlarını içerecek biçimde genişletilmektedir. Böylelikle, bütün kamu kurum ve kuruluşlarında hangi unvan veya statüde olursa olsun sözleşmeli personel istihdam edilebilecektir. İstisna gibi gözükken düzenleme esas düzenleme halini almıştır. 657 sayılı Kanunda, “kariyer” ilkesine uygun olarak, “memurluk” asıl, “sözleşmelilik” istisna iken, bu maddenin yürürlüğe girmesiyle, “sözleşmelilik” asıl istihdam biçimine dönüşecektir.

Bunun sonuçları şöyledir:

1. Kariyer ve liyakat ilkeleri ortadan kalkmış olacaktır.
2. Vatandaş nezdinde objektif sınav ve değerlendirme ilkelerine olan güven, dolayısıyla uzun vadede Devlete olan güven duygusu derinden sarsılacaktır.
3. Sistem dışı uygulamalara emsal teşkil edecektir.
4. Geleceğe dönük “istisnai uygulamalar” beklentisi oluşmasına yol açacaktır.

Tasarıyla, halen kamu kurumlarında “geçici işçi” olarak çalışmakta olanların sözleşmeli statüye geçirilmesi, dolayısıyla sözleşmelilik kapsamının genişletildiği savı doğru kabul edilemez. Amaç sa-

dece bu olsa, “Bu kanunun uygulanması dolayısıyla geçici işçilikten sözleşmeli personel statüsüne nakledileceklerin atanması amacıyla vize edilecek pozisyonlar için 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesinde belirlenen koşullar aranmaz” biçiminde bir hüküm yeterli olacaktır. Esasen bu yöndeki önerimiz komisyonun AKP’li Üyeleri ve Hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

18/03/2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan, “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik”le merkezi yönetime dahil, kamu kurumlarındaki memurlarla, KİT’lerdeki sözleşmeli personelin, ilk defa hizmete alınması merkezi sınava (KPSS) dayalı merkezi yerleştirme (ÖSYM aracılığıyla) koşuluna bağlanmışken, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre istihdam edilenler -istisnai ve zorunlu hallerde, özel bir meslek bilgisine dayalı olarak hizmete alındıklarından- bu koşuldan muaf tutulmuştur. (son dönemde kendi inisiyatifi ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı KPSS sonucuna göre, ÖSYM aracılığıyla 1500 kadar sözleşmeli personel almışsa da, bu çok istisnai bir uygulamadır, mevzuatla bu konuda bir zorunluluk düzenlenmemiştir.) Şimdi yapılan düzenlemeyle yaygınlaştırılan bu statüde istihdam edileceklerin tamamı KPSS kapsamı dışında hizmete alınacaklardır.

218 bin geçici işçinin, sürekli işçi ya da sözleşmeli pozisyonlara nakledildiği düzenlemenin içerisine, sözleşmelilik statüsünü yaygınlaştıran ve uygulama koşullarını belirleme yetkisini Bakanlar Kurulundan alıp, tek tek kamu kurumlarının yetkisine bırakan hükümler konulması; Kamu Yönetimi Temel Kanunuyla yapılmak istenen, kamu personelinin “esnek”, “statü hukukunun sağladığı güvencelerden yoksun” ve “sözleşmeli” istihdamı uygulamasının “satır arasında” hayata geçirilmesidir. Üstelik merkezi yerleştirme (KPSS) koşulundan muaf olarak.

En son, 17/01/2007 tarihli ve 26406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan Yönetmelik değişikliği ile bütün yerel yönetimler (belediyeler, il özel idareleri ve bunların bağlı işletmeleri EGO, İETT, ASKİ vb.) KPSS dışına alınmış ve her yerel yönetim biriminin istediği memuru alması imkanı tanınmıştır.

Benzer biçimde, 18/01/2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan Yönetmelik değişikliği ile “Öğretmen” atamalarının, sadece ÖSYM tarafından yapılan KPSS sonucuna göre değil, aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan sınavın sonucuna göre yapılması esası benimsenerek, sisteme Bakanlık müdahalesinin yolu açılmıştır. Şimdi yapılan bu düzenleme de benzer uygulamalara zemin hazırlayacaktır.

Bilindiği üzere, Anayasanın 10. maddesinde; “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.” hükmü ve 70. maddesinde de, “Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.” hükmü yer almaktadır.

Yapılan kanun değişikliği ile aynı durumda olan vatandaşlar arasında “yaş” ve “2006 yılında çalışma süresi” bakımından ayırım yapılmakta, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık içeren düzenleme getirilmektedir.

5. KADIN ÇALIŞANLARA İKİ KEZ HAKSIZLIK YAPILMAKTADIR

Tasarıyla, emeklilik mevzuatındaki pozitif ayrımcılık esasında belirlenen kadınlar için görece avantajlı emeklilik yaşı uygulaması yanlış anlaşılacak, kadınlara iki defa haksızlık yapılmış olmaktadır. Buna göre, bir taraftan 56 ya da 58 yaşını doldurmuş olanlar kanunla sağlanan haklardan mahrum bırakılırken, kadınlar erkeklerden 2 yıl daha önce bu “haklardan” mahrum bırakılmaktadırlar.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Kazım Türkmen

Ordu

A. Kemal Deveciler

Balıkesir

A. Kemal Kumkumoğlu

İstanbul

Kemal Kılıçdaroğlu

İstanbul

Gürol Ergin

Muğla

M. Mesut Özakcan

Aydın

Enis Tütüncü

Tekirdağ

Bülent Baratalı

İzmir

Birgen Keleş

İstanbul

Mustafa Özyürek

Mersin

AYRIŞIK OY

1- 20 Ekim 2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki esaslar ile 1992 yılından sonra özelleştirilen kuruluşlarda çalışırken işini kaybedenlerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına GEÇİCİ PERSONEL statüsünde yerleştirilmiştir.

Ancak, yapılan özelleştirmeler sonucu gerek özel sektör ve gerekse kamu sektörü tarafından sözleşmeleri feshedilen çok sayıda işçi de işsiz kalmış veya geçici işçi statüsünde istihdam edilmiştir.

Bu yasa tasarısıyla tüm geçici işçilerin durumu ayrıntılı bir şekilde ele alınıp değerlendirmeye tabi tutulması gerekirken bu yapılmamıştır. Soruna kısmi bir çözüm getirilmiştir. Konunun öncelikle tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu olarak görüşülüp değerlendirildikten sonra asıl komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu'na gelmesi daha doğru olurdu. Plan ve Bütçe Komisyonu'nda alt komisyon oluşturularak, sivil toplum kuruluşları, sendikalar ve işçi temsilcilerinin katılımıyla çoğulcu bir anlayışla sorun bir bütün olarak ele alınıp, olgunlaştırıldıktan sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi daha doğru bir hareket tarzı olurdu. Bunun yapılmamasını bir eksiklik olarak görüyoruz.

2- Yasa tasarısının 1. maddesi son fıkrasında 2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici işçi pozisyonlarından toplam 6 ay ve daha fazla süreyle çalışmış olanları kapsayacağı belirtilmiştir.

Burada sadece 2006 yılında 6 aylık çalışma süresinin esas alınmasının mantığı anlaşılammıştır.

Örneğin; 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, ve 2005 yıllarında geçici işçi statüsünde çalışmış olup, çeşitli nedenlerle 2006 yılında 6 aylık çalışma süresi bulunmayan geçici işçiler kapsam dışında kalmaktadır. Bunu hakkaniyet ve eşitlik ilkeleriyle bağdaştırmak mümkün değildir. Bu şekilde yapmak suretiyle çok sayıda geçici işçi mağdur edilmektedir.

Burada yapılması gereken bu yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla iş sözleşmesi devam edenlerden 2002-2006 yılları içindeki 5 yıllık dönemde her yıl için ortalama olarak her yıl en az 6 ay süreyle geçici işçi pozisyonunda istihdam edilenlerin tümünün kapsama alınmasıdır. Tasarıda 2006 yılında 6 ay çalışma koşulu aranması nedeniyle (218 bin kişi kadroya alınmakta) halen geçici işçi statüsünde çalışan 26.162 geçici işçi kapsam dışında kalarak bu haktan yararlanamamaktadır. Bu haksızlık olup, adil bir uygulama değildir.

3- Tasarının 1. maddesi son fıkrasında 2005 yılında usulüne uygun vizeli geçici iş pozisyonunda en az 6 ay çalıştırılanlardan, askerlik doğum ve sağlık sorunları nedeniyle işine devam edemeyenler kapsama dahil edilirken, disiplin hükümlerinin uygulaması dışında sebeplerle özellikle hükümetin tasarruf önlemleri nedeniyle hizmet akitleri kendi iradeleri dışında hükümet tarafından fesh edilenlerin kapsam dışında bırakılmasını hakkaniyetle bağdaştırmak mümkün değildir.

4- Yasa tasarısıyla kamu idare kurum ve kuruluşlarında geçici işçi pozisyonlarında çalışanların sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesinde sadece 2006 yılında 6 aylık sürenin esas alınması bir kısım mağduriyetler önleyip haksızlıklara giderken aynı zamanda yeni eşitsizliklere ve haksızlıklara neden olmaktadır.

Anayasanın genellik ve eşitlik ilkesi gereği haksızlıkların bir bütün olarak ortadan kaldırılıp şikayetlerin son bulması için aşağıda belirtilen statü ve pozisyonlarda istihdam edilenlerin tümünün yasa kapsamına alınması gerekmektedir.

a-) Kamu iktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklarından ÇAY-KUR'da 250'den fazla ziraat mühendisi ve 100'den fazla çay ekperi teknikeri uzun yıllardan bu yana sözleşmeli personel statüsün-

de istihdam edilmeleri gerekirken, vasıfsız işçi pozisyonunda istihdam edilmektedir. Bu yanlışlığın düzeltilerek anılan çalışanların tümünün yasa kapsamına alınmak suretiyle istihdam şekillerine uygun kadro ve statülerde çalışmalarını sağlanmalıdır.

b-) Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği'nde uzun yıllardan beri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/c maddesi bendi kapsamında geçici personel statüsünde istihdam edilen personel de yasa kapsamında değerlendirilerek durumlarına uygun memur kadrolarına geçirilmek suretiyle haksızlığa son verilmelidir.

c-) 2954 Sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kanunu'nun istihdam şekilleri başlıklı 49'uncu maddesine göre, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun hizmetleri; memurları, işçi sayılmayan sözleşmeli personel ve geçici personel eliyle yürütüleceği hükme bağlanmıştır. Buna göre, TRT'de 2001 yılından bu yana "işçi sayılmayan geçici personel" statüsünde istihdam edilen 511 kişi memurların yaptıkları tüm işleri yapmalarına karşın aynı özlük haklarından ve memur güvencesinden yararlanamamaktadır.

Adı geçen "işçi sayılmayan geçici personel" hangi statüde çalıştırıldıkları dahi belli değildir. Bunların yasa kapsamı dışında tutulmasının mantığı anlaşılmalıdır. Yapılan haksızlığın giderilmesi için bu personel de yasa kapsamına alınmalıdır.

d-) Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Döner Sermaye işletmelerinde geçici işçi kadrosunda çalışırken fiilen çalıştıkları başka bir kamu kurumuna ait iş yerinin 4046 Sayılı Kanun veya diğer mevzuat hükümleri uyarınca özelleştirilmesi sonucu iş akitleri feshedilen geçici işçilerin de bu yasa tasarrufları kapsamında alınmamasını tasarının bir eksikliği olarak değerlendiriyoruz. Anayasanın eşitlik ve genellikle ilkesi gereği söz konusu işçiler de yasa kapsamına alınmalıdır.

e-) İşbirliği protokolleri çerçevesinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın asli görevleri arasında yer alan işler yaklaşık 10 yıldan bu yana kesintisiz olarak Türkiye Kalkınma Vakfı personeli tarafından yürütülmektedir. Bu şekilde 2006 yılında usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay ve daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçiler ile kurum veya kuruluşların asli görevleri arasında yer alan işlerin yapılması için yüklenici olmayan kişi ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolleri çerçevesinde istihdam edilen personel de kapsama alınmalıdır.

Muhsin Koçyiğit

Diyarbakır

Muharrem Doğan

Mardin

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KAMU İDARE, KURUM VE KURULUŞLARINDA GEÇİCİ İŞ POZİSYONLARINDA ÇALIŞANLARIN SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARINA VEYA SÖZLEŞMELİ PERSONEL STATÜSÜNE GEÇİRİLMELERİ, GEÇİCİ İŞÇİ ÇALIŞTIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanun;

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım olarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç), 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlarda,

c) İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve belediyelerin bağlı kuruluşlarında,

2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay ve daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçileri kapsar. 2005 veya 2006 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları sebebiyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar da bu fıkra kapsamında değerlendirilir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KAMUDA GEÇİCİ İŞ POZİSYONLARINDA ÇALIŞANLARIN SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARINA VEYA SÖZLEŞMELİ PERSONEL STATÜSÜNE GEÇİRİLMELERİ, GEÇİCİ İŞÇİ ÇALIŞTIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanun;

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım olarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlarda,

c) İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve belediyelerin bağlı kuruluşlarında,

2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçileri kapsar. 2005 veya 2006 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağ-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi
MADDE 2- (1) Kapsama dahil geçici işçilerden;

a) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen idarelerde fabrika, şantiye, atelye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışında kalan geçici işçiler ise istekleri hâlinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına,

b) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlar sürekli işçi kadrolarına,

c) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlardan, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen görevlerde çalışmakta olup, bu görevlere ilişkin olarak norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşıyanlar aynı fıkra hükümlerine uygun olarak sözleşmeli personel statüsüne, norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşımayanlar ile durumuna uygun boş kadro olmayanlar sürekli işçi kadrolarına,

geçirilir. (c) bendine göre aynı kadro unvanı esas alınarak sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi gerekenlerin sayısının boş kadro sayısından fazla olması hâlinde; sözleşmeli personel statüsüne geçirilecekler, geçici işçi statüsünde çalışanların ihtisas alanları ve hizmet ihtiyaçları birlikte değerlendirilerek il genel meclisleri, belediye meclisleri veya birlik meclisleri tarafından tespit olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lık sorunları sebebiyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar da bu fıkra kapsamında değerlendirilir.

Geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi
MADDE 2- (1) Kapsama dahil geçici işçilerden;

a) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen idarelerde fabrika, şantiye, atelye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışında kalan geçici işçiler ise istekleri hâlinde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına,

b) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (b) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlar sürekli işçi kadrolarına,

c) Bu Kanunun 1 inci maddesinin (c) bendinde belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlardan, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen görevlerde çalışmakta olup, bu görevlere ilişkin olarak norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşıyanlar aynı fıkra hükümlerine uygun olarak sözleşmeli personel statüsüne, norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşımayanlar ile durumuna uygun boş kadro olmayanlar sürekli işçi kadrolarına,

geçirilir. (c) bendine göre aynı kadro unvanı esas alınarak sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi gerekenlerin sayısının boş kadro sayısından fazla olması hâlinde; sözleşmeli personel statüsüne geçirilecekler, geçici işçi statüsünde çalışanların ihtisas alanları ve hizmet ihtiyaçları birlikte değerlendirilerek il genel meclisleri, belediye meclisleri veya birlik meclisleri tarafından tespit olunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlarda çalışan geçici işçilerden bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlardan bu tarih itibarıyla kadınlarda 56, erkeklerde 58 yaşını doldurmuş olanlar, sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmezler, bunların iş sözleşmeleri tüm yasal hakları ödenmek suretiyle sona erdirilir.

(3) İlgili idare, kurum ve kuruluşlarca yapılan tespitler sonucunda, sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri öngörülen geçici işçilere ilgili idare, kurum ve kuruluşların kararları tebliğ edilir. Tebliğ yapılan geçici işçi, sözleşmeli statüye geçirilmeye veya mevcut statüsünde çalışmaya devam etmesine ilişkin tercihini tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yazılı olarak ilgili idare, kurum veya kuruluşa bildirir. Söz konusu süre içerisinde tercihini bildirmeyen geçici işçiler için ilgili idare, kurum ve kuruluşların kararları uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren, bu Kanunun 1 inci maddesinin; (a) ve (b) bentlerinde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar için en geç 90 gün, (c) bendinde yer alan idareler için 120 gün içerisinde; sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirileceklerin yaptıkları iş ve buldukları pozisyon, bu kurumdaki toplam çalışma süreleri, sosyal güvenlik kurumlarına tabi toplam çalışma süreleri, doğum tarihleri, öğrenim durumları ile çalıştıkları son yıldaki fiili çalışma süreleri ve geçirilmeleri önerilen kadro veya pozisyon unvanlarına ilişkin teklifleri; 1 inci maddenin (a) bendinde belirtilen idarelerce Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığına, (b) bendinde belirtilen kuruluşlarca Hazine Müsteşarlığı (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığına) ve Devlet

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Bu Kanunun 1 inci maddesi kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlarda çalışan geçici işçilerden bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; bağlı buldukları sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlardan bu tarih itibarıyla kadınlarda 56, erkeklerde 58 yaşını doldurmuş olanlar, sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmezler, bunların iş sözleşmeleri tüm yasal hakları ödenmek suretiyle sona erdirilir.

(3) İlgili idare, kurum ve kuruluşlarca yapılan tespitler sonucunda, sözleşmeli personel statüsüne geçirilmeleri öngörülen geçici işçilere ilgili idare, kurum ve kuruluşların kararları tebliğ edilir. Tebliğ yapılan geçici işçi, sözleşmeli statüye geçirilmeye veya mevcut statüsünde çalışmaya devam etmesine ilişkin tercihini tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yazılı olarak ilgili idare, kurum veya kuruluşa bildirir. Söz konusu süre içerisinde tercihini bildirmeyen geçici işçiler için ilgili idare, kurum ve kuruluşların kararları uygulanır.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren, bu Kanunun 1 inci maddesinin; (a) ve (b) bentlerinde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar için en geç 90 gün, (c) bendinde yer alan idareler için 120 gün içerisinde; sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirileceklerin yaptıkları iş ve buldukları pozisyon, bu kurumdaki toplam çalışma süreleri, sosyal güvenlik kurumlarına tabi toplam çalışma süreleri, doğum tarihleri, öğrenim durumları ile çalıştıkları son yıldaki fiili çalışma süreleri ve geçirilmeleri önerilen kadro veya pozisyon unvanlarına ilişkin teklifleri; 1 inci maddenin (a) bendinde belirtilen idarelerce Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığına, (b) bendinde belirtilen kuruluşlarca Hazine Müsteşarlığı (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığına) ve Devlet

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Personel Başkanlığına, (c) bendinde belirtilen kurumlarca İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

5) İlgili idare, kurum ve kuruluşlarca sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi teklif edilen geçici işçiler; bu Kanununun 1 inci maddesinin (a) bendi kapsamındaki idarelerde Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığının izni ile sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne, (b) bendi kapsamındaki kuruluşlarda Hazine Müsteşarlığının (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığının) görüşü üzerine Devlet Personel Başkanlığının izni ile sürekli işçi kadrolarına, (c) bendi kapsamındaki kurum ve kuruluşlarda ise İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının müşterek izni ile sözleşmeli personel statüsüne veya sürekli işçi kadrolarına geçirilir.

(6) Sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilecek geçici işçiler için öncelikli olarak ilgili idare, kurum ve kuruluşların geçici iş pozisyon vizelerinde belirtilen teşkilatlarının mevcut boş sürekli işçi kadroları veya sözleşmeli personel pozisyonları ile sözleşmeli personel çalıştırılmasına esas alınan norm kadrolardan boş olanlar kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının veya pozisyonların yeterli olmaması hâlinde, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bu teşkilatlar için sürekli işçi kadroları veya sözleşmeli personel pozisyonları vize edilir. Beşinci fıkraya uyarınca yapılan geçiş işlemi sebebiyle 1 inci maddenin (c) bendinde yer alan kurum ve kuruluşlardaki sürekli işçi sayısının, norm kadrosunda yer alan sürekli işçi kadro sayısını aşması hâlinde, aşan sayı kadar sürekli işçi kadro sayısı ilgili kurumun norm kadro sayısına ilave edilmiş sayılır. Ancak, bu kurum ve kuruluşlardaki sürekli işçi sayısı, 3/4/2006 tarihli ve 2006/10265 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Personel Başkanlığına, (c) bendinde belirtilen kurumlarca İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına gönderilir.

(5) İlgili idare, kurum ve kuruluşlarca sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi teklif edilen geçici işçiler; bu Kanununun 1 inci maddesinin (a) bendi kapsamındaki idarelerde Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığının izni ile sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne, (b) bendi kapsamındaki kuruluşlarda Hazine Müsteşarlığının (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığının) görüşü üzerine Devlet Personel Başkanlığının izni ile sürekli işçi kadrolarına, (c) bendi kapsamındaki kurum ve kuruluşlarda ise İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının müşterek izni ile sözleşmeli personel statüsüne veya sürekli işçi kadrolarına geçirilir.

(6) Sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilecek geçici işçiler için öncelikli olarak ilgili idare, kurum ve kuruluşların geçici iş pozisyon vizelerinde belirtilen teşkilatlarının mevcut boş sürekli işçi kadroları veya sözleşmeli personel pozisyonları ile sözleşmeli personel çalıştırılmasına esas alınan norm kadrolardan boş olanlar kullanılır. Sürekli işçi kadrolarının veya pozisyonların yeterli olmaması hâlinde, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bu teşkilatlar için sürekli işçi kadroları veya sözleşmeli personel pozisyonları vize edilir. Beşinci fıkraya uyarınca yapılan geçiş işlemi sebebiyle 1 inci maddenin (c) bendinde yer alan kurum ve kuruluşlardaki sürekli işçi sayısının, norm kadrosunda yer alan sürekli işçi kadro sayısını aşması hâlinde, aşan sayı kadar sürekli işçi kadro sayısı ilgili kurumun norm kadro sayısına ilave edilmiş sayılır. Ancak, bu kurum ve kuruluşlardaki sürekli işçi sayısı, 3/4/2006 tarihli ve 2006/10265 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslar ile İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte belirlenen sayının altına düşünceye kadar boşalan sürekli işçi kadroları iptal edilmiş sayılır.

(7) Sürekli işçi kadrosuna geçirilenlerin, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarca Türkiye İş Kurumuna tescillerinin yaptırılması zorunludur. Tescili yapılacak işçilerin, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarda 2006 yılı içerisinde toplam 6 ay ve daha fazla sürelerle vizeli geçici iş pozisyonlarında işçi olarak çalıştığıının belgelenmesini sağlamak üzere, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu maddesi uyarınca Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilen Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin resmî onaylı örneklerinin ibraz edilmesi zorunludur. Türkiye İş Kurumu tarafından tescili yapılmayanlar sürekli işçi kadrosuna geçirilmiş sayılmazlar. Bu fıkra uyarınca yapılacak işlemler için Türkiye İş Kurumuna herhangi bir masraf karşılığı ödenmez.

(8) Geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçiş işlemleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde tamamlanır.

(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla boş olan geçici iş pozisyonları ile sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne yapılan geçişler nedeniyle boşalacak geçici iş pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(10) Sözleşmeli personel statüsüne geçirilenlere iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Bu personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç, kıdem tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasında belirtilen iş sonu tazminatının hesabında dikkate alınır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslar ile İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte belirlenen sayının altına düşünceye kadar boşalan sürekli işçi kadroları iptal edilmiş sayılır.

(7) Sürekli işçi kadrosuna geçirilenlerin, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarca Türkiye İş Kurumuna tescillerinin yaptırılması zorunludur. Tescili yapılacak işçilerin, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarda 2006 yılı içerisinde toplam 6 ay ve daha fazla sürelerle vizeli geçici iş pozisyonlarında işçi olarak çalıştığıının belgelenmesini sağlamak üzere, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu maddesi uyarınca Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilen Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin resmî onaylı örneklerinin ibraz edilmesi zorunludur. Türkiye İş Kurumu tarafından tescili yapılmayanlar sürekli işçi kadrosuna geçirilmiş sayılmazlar. Bu fıkra uyarınca yapılacak işlemler için Türkiye İş Kurumuna herhangi bir masraf karşılığı ödenmez.

(8) Geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçiş işlemleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde tamamlanır.

(9) Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla boş olan geçici iş pozisyonları ile sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne yapılan geçişler nedeniyle boşalacak geçici iş pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(10) Sözleşmeli personel statüsüne geçirilenlere iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ödenmez. Bu personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç, kıdem tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasında belirtilen iş sonu tazminatının hesabında dikkate alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(11) Birinci fıkraya hükümlerine göre geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer mali ve sosyal haklarında artış yapılamaz ve ücret skalaları değiştirilemez. Bu işçilere sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanır.

(12) Bu Kanun uyarınca belediyelerde geçici iş pozisyonlarında çalışan geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına ya da sözleşmeli statüsüne geçirilmelerinden dolayı personel giderlerinde meydana gelecek artış nedeniyle, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında öngörülen müeyyideler uygulanmaz.

Geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılması

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 1 inci madde kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlarda geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılmaz.

(2) Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yılda 6 aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak işçiler için her mali yılda;

a) 1 inci maddenin (a) bendinde belirtilen idarelerce, Maliye Bakanlığından,

b) 1 inci maddenin (b) bendinde belirtilen kuruluşlarca, Hazine Müsteşarlığının (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığının) onayı üzerine Devlet Personel Başkanlığından,

c) Belediyeler ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve mahallî idare birliklerinde, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahallî İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde yetkili meclislerinden,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(11) Birinci fıkraya hükümlerine göre geçici iş pozisyonlarından sürekli işçi kadrolarına geçirilmiş olmalarından dolayı, bu işçilerin mevcut ücret düzeylerinde ve diğer mali ve sosyal haklarında artış yapılamaz ve ücret skalaları değiştirilemez. Bu işçilere sadece 2007 yılı ve sonraki yıllardaki toplu iş sözleşmeleri ile belirlenecek genel ücret artışları uygulanır.

(12) Bu Kanun uyarınca belediyelerde geçici iş pozisyonlarında çalışan geçici işçilerin sürekli işçi kadrolarına ya da sözleşmeli statüsüne geçirilmelerinden dolayı personel giderlerinde meydana gelecek artış nedeniyle, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında öngörülen müeyyideler uygulanmaz.

Geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılması

MADDE 3- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 1 inci madde kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlarda geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılmaz.

(2) Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir mali yılda 6 aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak işçiler için her mali yılda;

a) 1 inci maddenin (a) bendinde belirtilen idarelerce, Maliye Bakanlığından,

b) 1 inci maddenin (b) bendinde belirtilen kuruluşlarca, Hazine Müsteşarlığının (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığının) onayı üzerine Devlet Personel Başkanlığından,

c) Belediyeler ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve mahallî idare birliklerinde, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahallî İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde yetkili meclislerinden,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

geçici iş pozisyon vizesi alınması zorunludur. Söz konusu vize işlemi yapılmaksızın geçici işçi çalıştırılmaz ve herhangi bir ödeme yapılamaz. İl özel idareleri ile bunların müessesesi ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) bu fıkra hükümlerine göre geçici işçi çalıştırılabilmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.

Sürekli işçi kadrosuna veya sözleşmeli personel statüsüne geçişi yapılamayan personel

MADDE 4- (1) Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen şartları taşımadıkları için sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçişi yapılamayan ve bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamına girmeyen geçici işçiler, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarca bir mali yılda 6 aydan az olmak üzere ve bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca vizesi yapılacak geçici iş pozisyonlarında çalıştırmaya devam olunabilir.

(2) Kendileri için belirlenen sözleşmeli personel statüsüne geçmeyi kabul etmeyenler, 2006 yılındaki çalışma sürelerini aşmamak kaydıyla bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca vizesi yapılacak geçici iş pozisyonlarında istihdam edilmeye devam olunurlar.

(3) Ancak; bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına girenlerin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanacakları tarihte iş sözleşmeleri tüm yasal hakları ödenmek suretiyle sona erdirilir.

(4) Bu madde kapsamındaki geçici işçiler için vize edilen geçici iş pozisyonlarının herhangi bir nedenle boşalması hâlinde bu pozisyonlar iptal edilmiş sayılır.

Çeşitli hükümler

MADDE 5- (1) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin (B) fıkrasının üçüncü paragrafında yer alan “, Bakanlar Kurulunca

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

geçici iş pozisyon vizesi alınması zorunludur. Söz konusu vize işlemi yapılmaksızın geçici işçi çalıştırılmaz ve herhangi bir ödeme yapılamaz. İl özel idareleri ile bunların müessesesi ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) bu fıkra hükümlerine göre geçici işçi çalıştırılabilmesine ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenir.

Çeşitli hükümler

MADDE 4- (1) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin (B) fıkrasının üçüncü paragrafında yer alan “, Bakanlar Kurulunca

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tespit edilecek esas ve şartlarla” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı paragrafta yer alan “Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı” ibaresi “bu Kanuna tabi kamu idarelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 4 üncü maddesinin (D) fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir.”

(2) 25/9/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 3 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “pozisyonunda daimi suretle” ibaresi “sözleşmeli personel pozisyonunda” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tespit edilecek esas ve şartlarla” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı paragrafta yer alan “Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı” ibaresi “bu Kanuna tabi kamu idarelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 4 üncü maddesinin (D) fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir.”

(2) 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 3 üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “pozisyonunda daimi suretle” ibaresi “sözleşmeli personel pozisyonunda” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 26 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Temel ücret tutarları, sözleşmeli personelin unvanı, eğitim düzeyi, iş gerekleri, işyeri ve çalışma şartları dikkate alınmak suretiyle teşebbüs ve bağlı ortaklıklarca tespit edilir.”

Sürekli işçi kadrosuna veya sözleşmeli personel statüsüne geçişi yapılamayan personel

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilen şartları taşımadıkları için sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçişi yapılamayan ve bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamına girmeyen geçici işçiler, ilgili idare, kurum ve kuruluşlarca bir mali yılda 6 aydan az olmak üzere ve bu

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca vizesi yapılacak geçici iş pozisyonlarında çalıştırılmaya devam olunabilir.

(2) Kendileri için belirlenen sözleşmeli personel statüsüne geçmeyi kabul etmeyenler, 2006 yılındaki çalışma sürelerini aşmamak kaydıyla bu Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca vizesi yapılacak geçici iş pozisyonlarında istihdam edilmeye devam olunurlar.

(3) Ancak; bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına girenlerin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanacakları tarihte iş sözleşmeleri tüm yasal hakları ödenmek suretiyle sona erdirilir.

(4) Bu madde kapsamındaki geçici işçiler için vize edilen geçici iş pozisyonlarının herhangi bir nedenle boşalması hâlinde bu pozisyonlar iptal edilmiş sayılır.

İş sözleşmesi feshedilenler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanun ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun gereğince Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlı kuruluşlara (iştirakler hariç) yönelik 1/1/1992 ila 20/10/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları neticesinde İş Kanunu hükümlerine tabi daimi veya geçici işçilerden (kapsam dışı personel hariç), 20/10/2004 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan, 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esasların 1 inci maddesinde belirtildiği şekilde iş sözleşmesi, 1/1/1992 ila bu Kanunun yayımı tarihini izleyen otuz gün içerisinde kamu veya özel sektör tarafından feshedilenler, müracaat tarihi itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı almaya hak kazanmadıkları takdirde Özelleştirme İdaresi Başkanlığına istenilecek belgeleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığına

İş sözleşmesi feshedilenler

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 28/5/1986 tarihli ve 3291 sayılı 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 2983 Sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu, 7/11/1985 Tarihli ve 3238 Sayılı Kanun, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun ile 4046 sayılı Kanun gereğince Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlı kuruluşlara (iştirakler hariç) yönelik 1/1/1992 ila 20/10/2004 tarihleri arasında gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları neticesinde İş Kanunu hükümlerine tabi daimi veya geçici işçilerden (kapsam dışı personel hariç), 20/10/2004 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan, 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Esasların

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

teslim etmeleri hâlinde anılan Esaslarda belirtilen hükümler çerçevesinde istihdam edilirler.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1 inci maddesinde belirtildiği şekilde iş sözleşmesi, 1/1/1992 ila bu Kanunun yayımı tarihini izleyen otuz gün içerisinde kamu veya özel sektör tarafından feshedilenler, müracaat tarihi itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı almaya hak kazanmadıkları takdirde Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca istenilecek belgeleri bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığına teslim etmeleri hâlinde anılan Esaslarda belirtilen hükümler çerçevesinde istihdam edilirler.

GEÇİCİ MADDE 3 - Mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonucu müfettişliğe atanarak 399 sayılı Kanun Hükümünde Kararname eki (1) sayılı cetvelde yer alan müfettiş veya başmüfettiş unvanlı kadrolarda görev yapan veya yapmış olanlardan, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılan nakil işlemleri sebebiyle 21/7/2005 tarihinden önce söz konusu kadrolara atanmamış ve halen nakledildikleri kadrolarda çalışanlar, istekleri halinde, 30 gün içinde çalışmakta oldukları kurum aracılığıyla 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca müfettiş kadrolarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu şekilde yeni bir kadroya atananlardan, haklarında şahsa bağlı hak ve/veya fark tazminatı uygulaması devam eden personelin 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin altıncı fıkrasındaki hakları devam eder. Ancak, bu madde uyarınca yapılan atamalar ilgililerin şahsa bağlı haklarının ve fark tazminatının tespitine esas önceki kadro ve pozisyonlarının ücretlerinin artırılması veya şahsa bağlı haktan yararlanma süresinin yeniden başlaması sonucunu doğurmaz.

GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunun uygulanmasında, 26/12/2006 tarihli ve 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı V.

A. Aksu

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

24 ve 25 inci maddelerindeki kısıtlamalar uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç